

28.6.2022

EOAK/4616/2021

Risto Malin

Ristolantie 7
05400 JOKELA

Viite: 28.6.2021 vireille tullut kantelu

ASIA: Tuusulan kunnan menettely hallintokantelun käsittelyssä**1 KANTELU**

Risto Malin (jälj. kantelija) arvosteli hallintokantelunsa käsittelyä Tuusulan kunnassa. Kantelijan mukaan hän toimitti hallintokantelun 24.5.2021 sekä tiedustelun asian käsittelyn etenemisestä 17. ja 18.6.2021 sähköisesti kunnan kirjaamoon. Kunnasta ei otettu kantaa kanteluun eikä kerrottu sen etenemisestä. Kantelijan mukaan hän ei saanut tiedusteluihinsa muuta vastausta kuin vastaanottokuittauksen, jonka mukaan hänen viestinsä on vastaanotettu.

2 SELVITYS

Kantelun johdosta hankittiin Tuusulan kunnan selvitys ja lausunto, jonka liitteinä muun muassa ovat kantelijalle 24.5. ja 25.5.2021 lähetetyt sähköpostiviestit.

Kantelija on antanut vastineensa 15.9.2021 kunnan lausuntoon.

Lisäksi käytettävissä on ollut kantelijan 17.5., 19.5., 20.5., 24.5., 17.6. ja 18.6.2021 kunnalle lähettämät sähköpostiviestit.

Tuusulan kunnanhallituksen lausunnossa 30.8.2021 § 315 todettiin seuraavaa.

Yhteydenotot kunnan sivistyksen toimialueeseen

Kantelija on lähettänyt ensimmäisen tiedustelun 17.5.2021 koskien Jokelan koulukeskuksessa ja sen välittömässä läheisyydessä pitkään jatkuneesta häiriökäyttäytymisestä. Sivistysjohtaja on sähköpostillaan 24.5.2021 vastannut kantelijalle asian olevan selvittelyssä ja että hänelle tullaan vastaamaan, kun selvittely on tehty.

Kantelija lähetti 24.5.2021 kunnan kirjaamoon hallintokantelun viranhaltijoiden tavoitettavuudesta sekä puuttumattomuudesta Jokelan koulukeskuksella tapahtuvaan häiriökäyttäytymiseen, tieliikennerikkomuksiin, tupakointiin ja kiusaamiseen.

Sivistysjohtaja ja opetuspäällikkö ovat 25.5.2021 vastanneet kantelijalle seuraavasti:

”Saatujen selvitysten perusteella asiassa on toimittu monin tavoin ja yhteistyössä poliisin ja useiden kunnan toimijoiden kanssa. Yhteinen palaveri asianosaisten kanssa on tulossa pian. Järjestyslain alaisesta toiminnasta vastaa poliisi. Mikäli alueen asukkaana koette oppilaiden toiminnan uhkaavana tai muuten häiritsevänä, on siis poliisi viranomaistaho, johon teidän on hyvä olla yhteydessä.

Koulussa on keskusteltu lukuvuoden aikana oppilaiden kanssa käyttäytymisestä koulun lähialueella ja vapaa- ajalla. Myös kunnan nuorisopalvelut ovat mukana nuorille tapahtuvan toiminnan suunnittelussa. Koululla on selkeät ohjeet kiusaamiseen puuttumiseen ja koulun henkilöstö osaltaan kasvattaa ja ohjaa nuoria asialliseen käyttäytymiseen, niin koulussa kuin heidän vapaa- ajallaankin. Koululla ei kuitenkaan ole mahdollisuutta puuttua siihen, mitä oppilaat vapaa- ajallaan tekevät. Tämä on huoltajien ja muiden viranomaisten asia.

Toivomme, että alueella löydetään koulun, poliisin sekä muiden kunnan ja alueen toimijoiden kanssa hyviä käytäntöjä, joilla tämä tilanne ratkeaa.”

Jokelan koulun selvitys asiaan

Jokelan yläkoulun rehtori on raportoinut lukuisista toimenpiteistä sekä vastauksista yhteydenottoihin 12.8.2020 alkaen koskien nuorten aiheuttamia järjestyshäiriöitä Jokelassa Jyvä- ja Akanakujalla 2020–2021.

Rehtori on antanut työnjohdollisia määräyksiä opettajille 21.8.2020, 10.9.2020, 8.10.2020, 25.11.2020 koskien erityisesti mopoparkin valvontaa, tupakointia ja tehostettua välituntivalvontaa. Kunnan monialainen työryhmä on käsitellyt asiaa kokouksessaan 1.10.2020. Alueellinen oppilashuoltoryhmä on käsitellyt asiaa kokouksissaan 7.9.2020 ja 18.1.2021. Asianosaisten kuuleminen, poliisin, nuorisotyön, koulun kesken on pidetty 4.6.2021 klo 13.00. Virkatyöryhmän jatkopalaveri, poliisi, nuorisotyö, koulu, on pidetty kuulemisen jälkeen 4.6.2021 klo 13.30.

Rehtorin yhteydenotot ja toimenpiteet:

12.8. Rehtorin vastaus asianosaisille sähköpostitse sekä puhelimitse.

Rehtori otti yhteyttä Itä-Uudenmaan poliisin ennaltaehkäisevän yksikköön, pyydetty vierailijaa koululle. Samana päivänä ohjeistettu luo-

kanvalvojat käymään keskustelua luokkiensa kanssa asiallisesta käytöksestä. Soitettu Tuusulan nuorisotoimeen, nuorisotyöntekijöille.

13.8.2020 Rehtorin vastaus asianosaiselle sähköpostitse.

Ohjeistettu välituntivalvojat sekä luokanvalvojat. Poliisin oltu yhteydessä, luvanneet tehostaa valvontaa.

24.8.–2.9.2020 Vastaanotettu sähköpostiviestiketju. Aloitettu suunnittelu parkkipaikan muutoksista.

5.–7.9.2020 Vastaanotettu sähköpostiviestiketju. Yhteydenotto yhteisöllisyyskoordinaattoriin.

3.9.–11.9.2020 Vastaanotettu sähköpostiviestiketju. Rehtori yhteydessä poliisiin.

13.10.–17.11.2020 Vastaanotettu sähköpostiviestiketju. Parkkipaikkamuutos päätös ja toteutus.

25.11.2020 Otettu vastaan sähköposti, kouluajan ulkopuolella tapahtuneesta häiriöstä. Rehtori soittanut poliisille.

20.5.2021 kerrottu asianosaiselle palaverista poliisin ja nuorisotyön kanssa. Sovittu tekstiviestein ja sähköpostilla asianosaisten kuulemisesta 4.6.2021.

Rehtorin reagoituneet tekstiviestit asianosaisille ajalla 21.8.–19.10.2020 yhteensä 8 kpl sekä lukuisa määrä puhelinsoittoja.

Tuusulan kunnan vastaus kanteluun

Kantelija on 25.5.2021 saanut tarpeelliset tiedot asian käsittelystä. Kantelija ei ole asianosainen ja kantelijalle ei ole voitu antaa henkilötietoja asianosaisista. Asianosaisia ovat Jokelan koulukeskuksen naapurissa asuva perhe. Heidän kanssaan asiaa on selvitetty monin eri tavoin ja monin eri tahoin.

Kuten edellä esitetystä selvityksestä ilmenee, kantelija on saanut kohtuullisessa ajassa tiedon siitä, että hänen kantelukirjelmänsä on tullut perille, ja hallintokantelu on käsitelty seuraavana päivänä sen tekemisestä.

Tuusulan kunnan menettely täyttää asiassa hyvän hallinnon perusteiden ja asian asianmukaisen käsittelyn mukaiset vaatimukset.

Kantelijan kunnan lausunnon johdosta antamassa vastineessa todettiin seuraavaa.

Tuusulan kunta on omassa vastauksessaan todennut, että hallintokanteluun olisi vastattu 25.5.2021, ja että se olisi käsitelty ja käsittelyn

päätös olisi toimitettu kantelijalle 25.5.2021. Toimitetussa aineistossa ei kuitenkaan ole minkäänlaista liitettä kyseisestä asiasta, eikä kantelijalle ole useista pyynnöistä huolimatta toimitettu minkäänlaista tietoa käsittelystä, päätöksestä tai siitä ettei asiaa oteta käsiteltäväksi.

Kantelija tulkitsi Tuusulan kunnan hallintosäännön (2016) ja hallintolain (§53 b) perusteella, että toimialajohtajien virantoimituksista tehtyjä kanteluja tulisi käsitellä kansliapäällikön esityksen mukaisesti lautakunnassa (tai kunnanvaltuustossa), jos kansliapäällikkö ei hylkää kantelua aiheettomana. Tuusulan kunnan hallintosäännöissä ei ole eritelty kuka tai mikä toimielin on kunnan toimialajohtajien valvova viranomainen.

Kantelija toteaa, että Tuusulan kunnan antamassa lausunnossa hallintokantelua on kuitenkin ollut valmistelemissa kansliapäällikön lisäksi myös viranhaltija, josta kantelu on tehty yhdessä kunnan lakimiehen kanssa, joka ei noudata hyvän hallinnon perusteita.

Lausunnosta saa kantelijan mukaan myös sellaisen kuvan, ettei Tuusulan kunta ymmärrä mikä hallintokantelu on, sillä antamassaan lausunnossa todetaan että ”kantelija ole asianosainen”, joka lienee hallintolain § 53 a mukaan mahdotonta.

Kantelija kertoo vielä, että Tuusulan kunnan antama lausunto on myös kunnanhallituksen päätöksellä julistettu salaiseksi julkisuuslain § 24 perusteella ilman saman lain mukaan vaadittua selvitystä siitä, miksi (tai minkä kohdan mukaan) lausunto on julkistettu salaiseksi.

Edellä mainittujen asioiden valossa kantelija toivoi, että eduskunnan oikeusasiamies puuttuu ja saattaa Tuusulan kunnan toimimaan lain mukaan koskien hallintokanteluiden käsittelyä.

3 RATKAISU

3.1 Tapahtumatietoja

Kantelijan Tuusulan kunnalle tekemä kantelu liittyy Jokelan koulukeskuksessa ja sen välittömässä läheisyydessä pitkään jatkuneeseen oppilaiden häiriökäyttäytymiseen, johon kantelijan mukaan koulukeskuksen henkilökunta ei ole puuttunut.

Kantelija oli ensin koulukeskuksen rehtorille ja kopiona opetuspäällikölle 17.5.2021 lähettämässään sähköpostiviestissä otsikolla ”Jokelan koulukeskuksessa ja sen välittömässä läheisyydessä pitkään jatkunut häiriökäyttäytyminen” tiedustellut, miksi koulun puolesta ei ole puututtu millään tavalla oppilaiden jatkuvaan ja pitkittyneeseen häiriökäyttäytymiseen, ja edelleen samoille vastaanottajille 19.5. ja 20.5. lähettämässään viesteissä ihmetellyt viranhaltijoiden vastaamattomuutta.

Tämän jälkeen kantelija oli 24.5.2021 lähettänyt kunnan kirjaamoon ja kopiona sivistysjohtajalle, opetuspäällikölle ja rehtorille sähköpostiviestin otsikolla ”Hallintokantelu viranhaltijoiden tavoitettavuudesta sekä puuttumattomuudesta Jokelan koulukeskuksella tapahtuvaan häiriökäyttäytymiseen, tieliikenne rikkomuksiin, tupakointiin ja kiusaamiseen”. Hallintokanteluksi otsikoitu kirjoitus sisälsi arvostelua sivistysjohtajaa, opetuspäällikköä ja koulun rehtoria kohtaan sekä vaatimuksen siitä, että näiden viranhaltijoiden toimia tulisi arvioida sekä hallintolain että perusopetuslain pykälien laiminlyönnistä tavoitettavuuden lisäksi.

Kunnan selvityksen mukaan sivistysjohtajan kantelijalle 24.5.2021 lähettämässä sähköpostiviestissä todettiin, että asia on selvittelyssä ja että kantelijalle vastataan. Kantelijalle 25.5.2021 sähköpostitse lähetetyssä sivistysjohtajan sekä opetuspäällikön vastauksessa kerrottiin, miten tilannetta on yritetty ja yritetään ratkaista yhteistyössä poliisin ja muiden toimijoiden kanssa. Kantelija oli tähän viestiin lähettänyt vastauksena, että kunnan toiminta olisi parempi saattaa valvovan viranomaisen lisäksi myös kuntapäätäjien käsiteltäväksi.

Asiassa saadun selvityksen mukaan kunta ei ole tehnyt erillistä päätöstä kantelijan kunnalle osoittamaan kanteluun.

3.2 Oikeudellisen arvioinnin lähtökohdat

Perustuslain 21 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheutonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa sekä oikeus saada oikeuksiinsa ja velvollisuuksiinsa koskeva päätös tuomioistuimen tai muun riippumattoman lainkäyttöelimen käsiteltäväksi. Käsittelyn julkisuus sekä oikeus tulla kuulluksi, saada perusteltu päätös ja hakea muutosta samoin kuin muut oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin ja hyvän hallinnon takeet turvataan 2 momentin mukaan lailla.

Hallintolain 8 §:ssä säädetään neuvontavelvollisuudesta. Pykälän 1 momentin mukaan viranomaisen on toimivaltansa rajoissa annettava asiakkailleen tarpeen mukaan hallintoasian hoitamiseen liittyvää neuvontaa sekä vastattava asiointia koskeviin kysymyksiin ja tiedusteluihin.

Hallintolain 23 §:n mukaan hallintoasiat on käsiteltävä ilman aiheutonta viivytystä. Viranomaisen on esitettävä asianosaiselle tämän pyynnöstä arvio päätöksen antamisajankohdasta sekä vastattava käsittelyn etenemistä koskeviin tiedusteluihin.

Hallintolain 8 a luvussa (9.5.2014/368) säädetään hallintokantelusta. Hallintolain 53 a §:n 1 momentin mukaan viranomaisen, siihen palvelussuhteessa olevan tai muun julkista hallintotehtävää hoitavan lainvastaisesta menettelystä tai velvollisuuden täyttämättä jättämisestä voi jokainen tehdä hallintokantelun toimintaa valvovalle viranomaisel-

le. Pykälän 2 momentin mukaan hallintokantelu tehdään kirjallisesti. Valvojan viranomaisen suostumuksella kantelun saa tehdä suullisesti. Kantelun tekijän tulee esittää käsityksensä siitä, millä perusteilla tämä pitää menettelyä virheellisenä ja mahdollisuuksien mukaan tieto arvostelun kohteena olevan menettelyn tai laiminlyönnin ajankohdasta.

Hallintolain 53 b §:n 1 momentin mukaan valvoja viranomaisen ryhtyy niihin toimenpiteisiin, joihin se hallintokantelun perusteella katsoo olevan aiheutta. Jos kantelun johdosta ei ole aiheutta ryhtyä toimenpiteisiin, siitä tulee viivytyksettä ilmoittaa kantelun tekijälle. Pykälän 2 momentin mukaan hallintokantelua käsiteltäessä on noudatettava hyvän hallinnon perusteita ja turvattava niiden henkilöiden oikeudet, joita asia välittömästi koskee. Pykälän 4 momentin mukaan kanteluasiassa annettavaan ratkaisuun ja sen tiedoksiantoon sovelletaan tämän lain säännöksiä.

Hallintolain 43 §:n 1 momentin mukaan päätös on annettava kirjallisesti. Lain 44 §:n 1 momentin mukaan kirjallisesta päätöksestä on käytävä selvästi ilmi 1) päätöksen tehnyt viranomaisen ja päätöksen tekemisen ajankohta, 2) asianosaiset, joihin päätös välittömästi kohdistuu, 3) päätöksen perustelut ja yksilöity tieto siitä, mihin asianosainen on oikeutettu tai velvoitettu taikka miten asia on muutoin ratkaistu sekä 4) sen henkilön nimi ja yhteystiedot, jolta asianosainen voi pyytää tarvittaessa lisätietoja päätöksestä. Lain 45 §:n mukaan päätöksen perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovelletut säännökset.

Hallintolain 53 d §:n mukaan hallintokanteluasiassa annettuun ratkaisuun ei saa hakea muutosta valittamalla.

Hallintolain 27 §:ssä säädetään esteellisyydestä. Pykälän 1 momentin mukaan virkamies ei saa osallistua asian käsittelyyn eikä olla läsnä sitä käsiteltäessä, jos hän on esteellinen.

Hallintolain 28 §:ssä säädetään esteellisyysperusteista. Pykälän 1 momentissa on lueteltu kuusi erityistä esteellisyysperustetta ja näiden lisäksi virkamies on esteellinen 7) jos luottamus hänen puolueettomuuteensa muusta erityisestä syystä vaarantuu (yleislausekejäävi).

Hallituksen esityksen HE 50/2013 vp hallintolain hallintokantelua koskevan luvun yksityiskohtaisissa perusteluissa muun ohella todetaan, että hallintokantelun tekeminen ei perustaisi sen tekijälle hallintolaissa tarkoitettua asianosaisasemaa. Hallintokanteluasiassa ei olisi mahdollista päättää kenenkään oikeudesta, edusta tai velvollisuudesta. Kanteluasiassa annettavalla ratkaisulla ja siinä mahdollisesti annettavalla hallinnollisella ohjauksella ei siten ole vastaavia oikeudellisia vaikutuksia kuin hallintoasiassa annettavalla päätöksellä. Oikeuskäytännössä onkin vakiintuneesti katsottu, että kanteluratkaisuun ei saa hakea muutosta valittamalla.

Oikeusasiamiehen laillisuusvalvontakäytännössä on vakiintuneesti katsottu, että viranhaltija tai virkamies on ollut hallintolain yleislausekejäävyyden perusteella esteellinen osallistumaan häneen kohdistuvan hallintokantelun tai toiselle viranomaiselle annettavan lausunnon käsittelyyn, kun lausuntoa on pyydetty sellaisen kantelun johdosta, jossa hänen menettelyään arvosteltiin. Kantelun kohteena olevan kuuleminen asian selvittämisen tarkoituksessa on eri asia kuin pyydetyn, kantelun kohteena olevan menettelyn laillisuutta ja hyvän hallinnon mukaisuutta koskevan arvion sisältävän lausunnon laatiminen (dnro:t 4582/4/09 ja 2261/4/06).

3.3 Pääasiaa koskevaan tiedusteluun ja kanteluun vastaaminen

Asiassa on näkemykseni mukaan merkityksellistä erottaa toisistaan tiedusteluun vastaaminen ja kantelun käsitteleminen. Tämä jako on merkityksellinen siksi, että näitä menettelyitä koskeva normisto on erilainen. Saadun selvityksen perusteella kunnassa näyttäisi kuitenkin olleen epäselvyyttä menettelytapojen suhteen. Siksi arvioin asiaa kummastakin näkökulmasta.

Hallintolain 8 §:ssä säännellyn neuvontavelvollisuuteen kuuluu kysymyksiin ja tiedusteluihin vastaaminen. Tuusulan kunta on 25.5.2021 vastannut kantelijan tiedusteluun koulukeskuksen puuttomattomuudesta häiriökäyttäytymiseen ja siten toiminut hallintolain 8 §:ssä säännellyn velvoitteensa mukaisesti.

Kantelijan 24.5.2021 lähettämän viestin otsikon perusteella kunnan olisi kuitenkin tullut käsitellä asia erikseen myös hallintokanteluna, jolloin menettelyssä olisi esteellisyyssäännökset huomioon ottaen otettu kantaa kantelussa mainittujen tahojen toiminnan asianmukaisuuteen.

Saadun asiakirjaselvityksen perusteella kantelijan arvostelun kohteena oli ensisijaisesti Jokelan koulun henkilökunta, mutta myös opetus-päällikkö ja sivistysjohtaja.

Kanteluasiassa annettavaan ratkaisuun ja sen tiedoksiantoon sovelletaan hallintolain säännöksiä. Ratkaisusta on siten selvästi käytävä ilmi muun muassa päätöksen tehnyt viranomaisen sekä päätöksen perustelut ja yksilöity tieto siitä, miten asia on ratkaistu. Kantelijalle tulee ilmoittaa, jos kantelun johdosta ei ole aihetta ryhtyä toimenpiteisiin.

Kantelijalle 25.5.2021 sivistysjohtajan ja opetus-päällikön nimissä lähetetyssä viestissä kylläkin yleisluonteisesti on kerrottu koulun ja kunnan toimenpiteistä tilanteen ratkaisemiseksi, mutta siinä ei ole esitetty viranomaisen perusteltua näkemystä kantelun kohteena olevien viranhaltijoiden menettelyn lainmukaisuudesta, eikä viestistä ilmene, että se oli tarkoitettu viranomaisen lopulliseksi ratkaisuksi kanteluasiassa.

Kanteluiden käsittelyssä korostuu myös esteellisyysnäkökulma. Esteellisyyssäännöksillä pyritään suojaamaan menettelyn puolueetto-

muutta ja objektiivisuutta. Yleisen luottamuksen turvaamiseksi esteellisyys tulee aina ottaa huomioon, vaikka se olisikaan konkreettisesti vaikuttanut hallintotoimiin tai -päätöksiin.

Oikeusasiamiehen ratkaisukäytännössä on vakiintuneesti katsottu, että vaikka virkamies ei tule esteelliseksi hoitamaan tehtäväänsä vain sen vuoksi, että hänestä on tehty kantelu, hän kuitenkin on yleislausekejääviyden perusteella esteellinen osallistumaan itseensä kohdistuvan kanteluasian käsittelyyn. Kantelun kohteena olevalle tulee kuitenkin aina varata mahdollisuus antaa oma selvitys kantelun johdosta.

Hallintolain mukaan esteellinen virkamies ei saa osallistua asian käsittelyyn. Koska kantelu kohdistui Jokelan koulukeskuksen rehtorin lisäksi myös opetuspäällikköön ja sivistysjohtajaan ja ottaen huomioon hallintolain 28 §:n esteellisyysperusteet sekä oikeusasiamiehen ratkaisukäytäntö, molemmat olisivat näkemykseni mukaan olleet kantelumenettelyssä jäävejä antamaan omissa nimissään vastauksen kantelijalle. Totean, että molemmilla on kuitenkin oikeus tulla kuulluksi asiassa.

Johtopäätökseni on, että Tuusulan kunta on laiminlyönyt hallintolain mukaisen velvollisuutensa käsitellä kantelijan tekemä hallintokantelu.

3.4 Kantelun käsittelyä koskeviin tiedusteluihin vastaaminen

Siltä osin kuin kantelija arvosteli sitä, ettei hän saanut vastausta kunnan kirjaamoon 17. ja 18.6.2021 lähettämiinsä tiedusteluihin kanteluasiensa käsittelyn etenemisestä, totean seuraavaa.

Hallintolain nojalla kunnan on vastattava asiointia koskeviin kysymyksiin ja tiedusteluihin.

Selvityksen mukaan sivistysjohtaja oli lähettänyt kantelijan 24.5.2021 kunnalle lähettämään kanteluun vastausviestin 25.5.2021, mihin kantelija oli vielä lähettänyt vastauksen.

Kunnan näkemyksen mukaan kantelija oli 25.5.2021 saanut tarpeelliset tiedot asian käsittelystä. Ottaen huomioon kantelijan vastauksen sisältö sekä se, ettei kunnan viestistä selvästi käy ilmi, että kyseessä oli viranomaisen ratkaisu, katson, että kantelijalle on voinut perustellusti jäädä käsitys asian vireilläolosta.

Hyvän hallinnon mukainen palvelun asianmukainen toteuttaminen edellyttää, että viranomainen järjestää palvelunsa siten, että hallinnon asiakas voi muodostaa kokonaiskäsityksen asiansa hoitamisesta ja siihen liittyvistä toimista. Viranomaisen neuvontavelvollisuutta täydentää viranomaisen velvollisuus vastata asiointia koskeviin kysymyksiin ja tiedusteluihin myös lainvoimaisiksi tai muutoin loppuun käsitellyiksi tulleissa asioissa. Korostan, että viranomaisen on vastattava yhteydenottoihin ja viesteihin erityisesti aina silloin, kun yhteydenotosta on

pääteltävissä, että yhteydenoton jättäjä odottaa viranomaiselta vastausta tai muuta reagointia.

Katson, että tiedusteluihin vastaamisessa ei ole toimittu hyvän hallinnon mukaisesti.

3.5 Muita näkökohtia

Siltä osin kuin kantelija kunnan lausunnon johdosta antamassaan vastineessa arvosteli kunnanhallituksen lausunnon salassapitoa koskevaa menettelyä, totean enempiin toimenpiteisiin ryhtymättä yleisellä tasolla seuraavaa.

Tuusulan kunnan verkkosivuilla julkaistusta kunnanhallituksen kokouspöytäkirjasta 30.8.2021 § 315 ilmenee otsikko ”Tuusulan kunnan selvitys- ja lausunto eduskunnan oikeusasiamiehelle, menettely hallintokantelun käsittelyssä ja käsittelystä Salassa pidettävä, Julkisuuslaki (621/1999) § 24”.

Kuntalain 140 §:ssä säädetään päätöksen tiedoksiannosta kunnan jäsenille. Pykälän 1 momentin mukaan valtuuston, kunnanhallituksen ja lautakunnan sekä kuntayhtymän 58 §:n 1 momentissa tarkoitetun toimielimen pöytäkirja siihen liitettynä oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevasta säännöksistä muuta johdu. Jos asia on kokonaan salassa pidettävä, pöytäkirjassa julkaistaan ainoastaan maininta salassa pidettävän asian käsittelystä.

Kuntalain esitöiden (HE 268/2014 vp) mukaan pöytäkirjassa julkaistavassa maininnassa salassa pidettävän asian käsittelystä yhteydessä tulisi ilmetä, mihin säännökseen salassapito perustuu.

Julkisuuslain 24 §:ssä säädetään salassa pidettävistä viranomaisen asiakirjoista. Pykälän 1 momentin mukaan salassa pidettäviä viranomaisen asiakirjoja ovat, jollei erikseen toisin säädetä, 1–32 kohdissa mainitut asiakirjat.

Oikeusasiamiehen laillisuusvalvontakäytännössä on otettu kantaa verkossa julkaistavien esityslistojen ja pöytäkirjojen riittävään tietosäilytykseen. Ratkaisussa EOAK/6016/2020 apulaisoikeusasiamies on katsonut, että kaupungin menettely pöytäkirjojen julkaisemisessa verkkosivuilla on ollut julkisuuslain ja kuntalain vastainen, kun verkkosivuilla oli jätetty julkaisematta asianmukaisesti tieto, mihin julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 1–32 kohtaan salassa pidettävän asian käsittely perustui.

4 TOIMENPITEET

Saatan Tuusulan kunnan kunnanhallituksen tietoon edellä kohdissa 3.3 ja 3.4 esittämäni käsitykset hallintokantelun käsittelystä ja tiedusteluihin vastaamisesta.

Tässä tarkoituksessa lähetän jäljennöksen tästä päätöksestäni Tuusulan kunnan kunnanhallitukselle.

Apulaisoikeusasiamiehen sijainen Mikko Sarja

Oikeusasiamiehensihteeri Niina Kolju

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti asianhallintajärjestelmässä.